

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és esztörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyetli tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefonszám 15.

Egy példány 10 fillér.

Telefonszám 15.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

B E T E G H P Á L

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a köziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Köziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetéseket szavankint 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árazásba szerint. Nyílt-tér so a 1 K. A nyílt-tér és hirdetések díja előre fizetendő.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Egységes magyar nemzet.

Irtá: Beck Lajos országgyűlési képviselő.

Találkozni fognak-e valaha egy táborban azok a magyarok, akik szeretik a szabadságot?

Rákóczi Ferenc melankolikus szava nem illik-e reá mai politikai helyzetünkre is? Nem kell-e aggódó szívvel, fájó reménykedéssel kérdeznünk most is: Nincs-e itt az ideje, hogy mindazok, akik végeredményben egy eszméért lelkesednek, egy célra törnek: egy táborban is találkozzanak? Nem érkezett-e el annak az erőpróbája: mire képes ez a magyar nemzet gazdasági és erkölcsi fejlődésének útján, mit tud kivívni magának, ha jobbjai kezét fognak egymással?

Jövő előrehaladásunk nagy problémájának egyik kulcsát itt kell keresnünk. Mert nem elég ismerni a célt, amelyre törekszünk, nem elég ismernünk az akadályokat, amelyek útunkba akadnak: ismerni kell erőnket is, amellyel megakarjuk vinni a küzdelmet.

És ha végig nézünk fegyvereinket és pillantásunk át száll ellenségeink táborába: Nem kell-e bevallanunk, hogy az osztrák és a nemzetiségi tömör fallanxával szemben a valósi türelmetlenség és a nemzetköziség terrorától fenyegetve sikeres, eredményes nemzeti politikát csak a nemzeti politika alapeszméiben és az előhaladás eszközeinek megválasztásában egyetértő magyarság összefogásával folytathatunk?

A 67-es kiegyezés megalkotásával egy kicsiny csoportja a lelkes hazafiaknak a 48-as eszmények kérésselhetlen szövegévé szegődött. Hirdette a személyes uniót, küzdött a közös intézmények ellen, károsnak mondotta a szoros gazdasági összefüggést Ausztriával. Küzdelme meddőnek látszott s a „gyakorlati” politika emberei mosolyogtak felette. Nem tartották possibilisnek, mert — hitük szerint — nem számolt a tényleges erőviszonyokkal. És hiu álmodozónak mondták mindenkit, aki e politika zászlója alá szegődött. Azokban az időkben a 67-es politika egyetelmű volt a reális, az alkotó politikával, a 48-as eszmék hirdetése pedig az ábrándok kergetésével.

És ha valaki, egy modern Rip van Winkle, néhány esz-

tendő előtt elaludt volna a képviselőház márványos ülés-termének karzatán abban az órában, amikor egy komor, sápadt arcú férfiú odalent a bársonyszékek élén egy óriási, tomboló többség éljenzése közben kijelentette, hogy a nemzet lelkiismerete el fogja söpörni mindazokat, akik az ő és pártja akaratának ellenszögülnek; és ha ez az évek óta szunnyadó Rip van Winkle ugyanazon a helyen felébredne ma és végig pillantana ugyanazon a termen, amelyet szemel néhány esztendő előtt láttak utóljára: hiába keresné a komor képű vezért és alszánt harcosait, — közülök hirmondó sem maradt meg körünkben. A nemzet lelkiismerete, ugyanaz a lelkiismeret, amelyre Tisza István gróf, mint a maga tanujára hivatkozott: viharzó orkánként söpörte el azokat, akik egy elfajult, kereteiben szűknek bizonyult politika számára akartak újból többséget toborozni.

A nemzet tudott ébredni, amikor megérezte, hogy eljutott arra a pontra, ahol a nemzeti fejlődés létkérdései kerültek eldöntésre. És belátta, hogy a nagy célok kitűzése nem egyetelmű a lehetetlenség szóval, amely nem létezik a politika szótárában. Belátta, hogy nagyot akarni nem bűn, ha e nagyratöréskés józan eszközeivel rendelkezünk s azokkal élni tudunk és akarunk.

Igy győzött 40 év után az a kicsiny csapat, amely 67-ben is tiltakozott azoknak a kéréseknek megalkotása ellen, amelyeket alkotói egyrésze örökéletűeknek szánt, de amelyeket az akkori függetlenségi párt már eleve is elégteleneknek ismert fel. Így győzött az az örök igaz elv, hogy *nincsen elég nagyszerű cél, amelyet egy nemzet elé ki lehet tűzni, ha meg tudjuk jelölni az utat, amely a célhoz el is juttasson.*

Az új politikai korszak a gazdasági önállóság, az erkölcsi és anyagi felszabadítás útjára vezetett. Intézményes törvényekben biztosította ebbeli jogainkat. De sikert, eredményt csak úgy fogunk elérhetni, ha egyesíteni tudjuk mindazokat, akik nemzetünk fejlődését kívánják, a magyarság nemzetföntartó erejét megakarják óvni és ezen az ösvényen a végső, nagy célnak: az államélet minden te-

rén való önállósulásnak útját akarják egyengetni.

Ha tudtunk egyek lenni akkor, amikor egy veszedelmessé váló politikai irány béklyóit le kellett vágni, egyeknek kell lennünk akkor is, amikor e fel szabadulásunk gyümölcseit érni látjuk!

POLITIKA.

— Fővárosi munkatársunktól. —

A háboru aktái.

Mintha lidércenyomás alól szabadult volna fel Európa. Meg van a béke! Hónapok óta tartott diplomáciai huzavona, hónapok óta tartott feszültség után, amely az utolsó hetekben már-már a vihar kitörésével fenyegetett; végre a hatalmak elhatározták, hogy leintik a harci zajra, fegyverzörejre utazó Szerbiát és reákényszerítik a behódolásra. Ez idő szerint már meg is történt ez; Szerbia bécsi követe átnyújtotta Aehrenthal báró külügyminiszternek a szerb kormány jegyzékét, amely elismeri, hogy a monarchia által Boszniában teremtett helyzet Szerbiát jogaiban nem érintette, kötelezi magát, hogy a tiltakozásnak és ellentállásnak az annexió tekintetében a múlt év októbere óta elfoglalt álláspontjával felhagy és kötelezi magát, hogy eddigi politikáját megváltoztatva, a monarchiával a jövőben baráti viszonyban él, hadseregét a múlt év tavaszi állapotára helyezi vissza, az önkéntes bandákat lefegyverzi és azoknak alapítását a jövőben nem fogja tűrni. Szóval teljesíti mindazokat a követelményeket, amelyeket a hónapok óta türelmesen tűrő, de türelméből kihozott Magyarország és Ausztria tőle követelt.

Szóval meg van a béke! Nemcsak hogy amitől sok okból lehetett tartani, nem keletkezik kiszámíthatlan következményű, súlyos- vér és pénz-áldozatot követelő európai konfliktáció, hanem a Szerbiával való fegyveres elintézés is ezidőszert már kizárt dolog.

A monarchia diplomáciájának mindenesetre hosszú idő óta legnagyobb diadala az ügynek illeten való elintézése. Cedabart arma togae, concedat laurea laudi. S hogy ez így történt mindenesetre óriási befolyással volt a monarchia békeszerető, de céltudatos és a kellő időben megfelelően erélyes politikája mellett Németországnak a szorosan vett szövetségi viszony által megkövetelnél jóval távolabb menő, erőteljes támogatása. Látni való, hogy ezek az eszközök birták reá a hatalmakat, különösen Oroszországot és Angliát,

az ő segítségükbe bizakodott, marionett-ként kijátszott Szerbia leszerelésére. Hogy a szerencsétlen kis országnak ebből a siralmas szindarabban játszott szerepéből mekkora kárai keletkeznek: annak előrevetett árnyai már ma is ott setétednek Belgrád felett. A fanatikus háborus vágyat tompa fásultság követte, a dinasztia helyzete megingott és hire járt, hogy a kis harcrendező káplárnak, Gyorgye urnak csunya bukkása nem zárja még be a sort. Hire jár, hogy Péter király készül lemondani, sőt hogy a Karagyorgyevicsek annyira elvesztették a talajt a szerb népben is, de a nyugat-európai uralkodó házak szemében is, hogy csak idő kérdése az egész dinasztia detronizálása.

Ezeket kívül pedig az amugy is szűk viszonyok között élt nemzet a gazdasági romlásnak olyan örvényébe keveredett, amelyből, ha ugyan kiheveredik valaha, csak hosszú, keserves küzdelem után vergődhetik ki.

Erre igazán nem volt semmi szükség Szerbiának. Ami sors érte, saját vakságának köszönheti. Ezzel aztán le is zárhatjuk, legalább belátható időre, a „háboru aktáit”.

A jövő alakulásai.

A béke felbomlásának veszélye elmúlván, az ország közvéleményének érdeklődése szinte röktönösen fordul ismét vissza a belpolitikai kérdések megoldására. Hogy ezek a kérdések milyen nagy fontosságúak és hogy elintézésük mekkora nemzeti érdeket rejt, kitűnik abból is, hogy a nemzet érdeklődését a háboru réme ideig-óráig csak elnyomni tudta, de ezt az érdeklődést megsemmisíteni nem, s abban a pillanatban, amikor az a rém megszűnt létezni, a régi érdeklődés egész erejével fordult vissza a megoldásra váró nagy kérdések felé.

Mindenesetre megmutatja a nemzet királyhűségét, bebizonyította, hogy mindig és minden körülmények között számíthat erre a hűségre, erre a lojalitásra és ennek a nemzetnek erejére a magyar király. De megmutatta és megfogja mutatni azt is, hogy hasonló hűséggel viseltetik saját nemzeti tradícióhoz, nemzeti jogaihoz és hasonló szívós erővel küzd azoknak kivívásáért is.

A politikában természetesen ismét a bankkérdés és a fuzió kérdése állott az előtérbe. A Ház meglehetősen hosszú husvéti vakációra oszlott szét. Ez a huzamos szünetelés annak a jele, hogy ez idő alatt a kormány véglegesen dönteni akar. Ezekben a nagy jelentőségű kérdések ügyében meginduló tárgyalásokban, a jelenleg lábbadozó Kossuth Ferenc személyesen kíván résztvenni és a döntés az ő felépülése után fog csak megtörténhetni. Mindenesetre teljes megnyugvást nyújtó körülmény ez. Amely kérdésben Kossuth Ferenc felemeli szavát, abban a kérdésben ez a szó döntő súlylyal fog birni; s amely irányban felemeli szavát, az az irány csak a helyes, az igazi, nemzeti és függetlenségi politika lehet.

Rólunk nálunk nélkül

Hol legyen a székely kamara?

„Mi a Székelyföld érdeke?”

A kereskedelmi kormány figyelmébe

(—gh.) A székelyföldi kereskedelmi és iparkamara Maros-Vásárhelyen nincs a Székelyföld geográfiai közép pontján. Ezt így tudja még a negyedik elemi osztályos tanuló gyermek is, aki Magyarországi térképéről tájékozva van...

De azért a marosvásárhelyi urak kiereszkolták, hogy ott náluk legyen a „központ”. Oda viszik, oda összpontosítják minden oly közintézményünket, mely a Székelyföld összes vármegyéinek lakosságát érdekeli. Oda visznek mindent nagyvási hóbortból és fukar kapzsiság miatt is.

Azt akarják, hogy Maros-Vásárhely még nagyobb város legyen és a Székelyföld más városai neki mind leigázott alattvalói maradjanak. Azt akarják, hogy a Székelyföld lakossága nekik adózzon és így keserves filléreivel az ő tekintélyüket, vagyonosodásukat emelje.

Meg sem kérdezik a Székelyföld egyetemes többségét, hogy mit kíván, mi a véleménye, hanem egyszerűen *határoznak rólunk — nálunk nélkül*...

Hát ez — engedelmet kérünk — több a soknál. Ilyen csalafintaságot a Székelyföld egyetemes többsége nem tűrhet. Ez ellen teljes erőnkkel tiltakoznunk kell.

Arról van szó ugyanis, hogy a *székelyföldi* (és nem a marosvásárhelyi, mert hiszen az egész Székelyföld lakossága fizeti a kamarai illetékeket) *kereskedelmi és iparkamara állandó székházát hol építsük fel?*

Jól vigyázzon minden székely: *most van szó a kamarai székház felépítéséről!* S ha egyszer ott felépítették, akkor örökre Maros-Vásárhely lesz, mert hiszen ő ajánlott fel 800 négyzetméter házhelyet valahol — a város félreeső zugában, hol neki a telek legolcsóbb.

Vigyáznunk kell pedig azért, mert a kamara eddig is legnagyobb részben Maros-Vásárhely ipari és kereskedelmi érdekeit szolgálta; noha az egész Székelyföld kamarai illeték cimen befizetett adójából tartotta és jövőre is abból fogja föntartani magát. Ha a székház felépítésével jobban oda polgárosodik, oda lekötik, akkor aztán még távolabbról látjuk értünk való eddig is sovány tevékenységét.

De vigyáznunk kell azért is, mert az eddig tapasztaltak mindnyájunkat arról győzték meg, hogy — általában szólva — az egész kamarai intézmény valósággal Maros-Vásárhely szolgálatában állott és a Székelyföld más városait csak holmi periferiáknak tekintette.

A mi iparosaink és kereskedőink pénzén tulnyomó részben Maros-Vásárhely érdekeltjei huztak hosszú éveken át illetéktelenül előnyöket — az összesség, a nagy többség rovására, világos kárára. Ez pedig nem igazság! Ebbe jövőre is beletörödni, lehetetlen valami...

Ugy véljük, hogy ha már ez intézményt az egész Székelyföld (Csik-, Háromszék-, Marostorda- és Udvarhelyvármegyék) kereskedő és iparos adózó polgársága tartja fenn, akkor e közös dolog felett nem egyedül és kizárólag Maros-Vásárhely, hanem osztatlanul az egyetemes székelyföldi közönség határozhat.

Ezt parancsolja a Székelyföld legsajátabb érdeke, mely mellett az egyetlen város, Maros-Vásárhely akarnoksága mélyen eltöprel és el is kell töpreljen.

Hiszen a tulnyomó többség — ha megszavaztatjuk — bizonyára nem a szélét, Maros-Vásárhelyet, hanem a Székelyföld természetes, geográfiai közép pontját fogja központnak elfogadni.

Ilyen *központ* pedig *csakis egy van* a Székelyföldön s ez a székelység ősi fészke: *Székelyudvarhely*, honnan az összes székely vármegyék — közvetlen határolván őket — leginkább megközelíthetők. Következésképpen tehát a *székelyföldi* (és nem a marosvásárhelyi) *kereskedelmi és iparkamarának Székelyudvarhelyt* van a helye.

Tiltakozunk a kamarai székhely lekötése ellen, mert ha a Székelyföld e nagyfontosságú érdekét *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter beható megfontolás tárgyává teszi — és erre bizonyára gondja lesz Csik-, Háromszék- és Udvarhelyvármegyék törvényhatósági bizottságainak is — akkor a székelyföldi kamara nem lesz tovább *csak marosvásárhelyi*, hanem az lesz, aminek hivatása volna lennie: *a Székelyföld kereskedelmének és iparának közvetlen, osztatlan és egyetemes irányítója, zászlóvivő harcosa*, olyan faktora, a milyen eddig nem volt, nem lehetett, mert a Székelyföld körén kívül esett; mert egy nagyravágyó, mindent magához vonzani kívánó helyhez volt és van lenyűgözve.

Ébredjen fel a Székelyföld kereskedelme és ipara iránt teljes őszinteséggel, jóakarattal viseltető közvélemény! Akadályozzuk meg azt a szerencsétlen, mert az összességre hátrányos ideát, hogy a székelyföldi kamara állandó székhelye Maros-Vásárhely legyen. Akadályozzuk meg addig, a míg nem késő!

Ezer és ezer szomorú tapasztalataink vannak. Hozzuk napvilágra bajainkat, sérelmeinket. Hiszen az illetékes tényezőknek örömiük nem telhetik abban, ha csak *egy székely város fejlődik és a többi teljesen visszamarad, elszegényedik* mellette — az egynek önös, kapzsi érdekei miatt.

Fogjunk testvéri kezét a Székelyföld e nagyfontosságú kérdésének egyedül helyes, az összes vármegyék érdekeit kielégítő megoldásában. Egyértelműleg kívánjuk, hogy a székelyföldi kereskedelem és iparkamara székháza Székelyudvarhelyt, a székelység ősi anyavárosában építtessék fel!

Jogosan kívánhatjuk azért is, mert már eredetileg ez volt a miniszteri terv a kamara felállítása idejében, másfelől meg egészen bizonyos, hogy Székelyudvarhely saját érdekeinek előtérbe tolásával nem fog többi társai fölé kívánczni és így *a részrehajlatlan működés teljesen biztosítva lesz*. Székelyudvarhelyre a kamarai tagok is inkább megjelennek s az üléseket az összes székelység együttes részvételével tarthatják. *Most a marosvásárhelyiek határoznak rólunk — nélkülünk, a miénkből*... Pedig — úgy hisszük — nem vagyunk kiskorúak!...

Városi takarékpénztár Székelyudvarhelyt.

E közérdekű intézmény előnyei közül nekünk elsődrendű szükséglet, hogy a város jövedelmét gyarapítsa. A pótlódó emelkedését megszüntetné.

A minta-alapszabályból az igazgatás és felügyelet módjait a következőkben közöljük:

IV. Az igazgatóság. 15. §. Az igazgatóság áll: a községnek mindenkor községi birájából, jegyzőjéből és pénztárnokából, továbbá a képviselőtestület által a községi esküdtek sorából megjelölendő két községi esküdtből és végre saját kebeléből három évről három évre választandó négy községi képviselőből. A községi bíró, jegyző vagy pénztárnok még akkor is tagja az igazgatóságnak, ha ezen tiszteit törvényszerinti helyettesítés alapján viseli.

16. §. Az igazgatóság hatásköre és felelőssége kiterjed a községi takarékpénztárt érdeklő mindazon ügyekre és intézkedésekre, melyek a törvény és jelen alapszabályok értelmében a képviselőtestületnek vagy más közegnek fenntartva nincsenek.

17. §. Az igazgatóság állandó elnöke a községi bíró, a ki közvetlen végrehajtója a képviselőtestületi és igazgatósági határozatoknak és egyetemes mind az üzletkezelésnek első intézője és őre. Községi bíró nem léteben avagy akadályoztatása esetére az ösztigazgatóság saját kebeléből helyettesít elnököt, kit ugyanazon hatáskör illet meg. A helyettesítés tényleges megkezdése és megszüntetése a jegyzőkönyv veendő fel, mely az igazgatóság két tagja által hitelesítendő.

18. §. Az igazgatóság havonként legalább egyszer tart összehívást, a melyben az üzlet menetéről, az üzleti elvekről és irányokról, a kezelés és ellenőrzés rendjéről tanácskozik, valamint a pénztárnak időnkénti, évnegyedenként legalább egyszer való megvizsgálásáról gondoskodik. Az összehívásokról valamint pénztárvizsgálatokról jegyzőkönyv vezetendő, mely az összes jelen voltak által aláírandó. Az összehívások határozatképessége legalább 5 igazgatósági tag jelenléte szükséges és szavazategyenlőség esetén az elnök dönt. Kölcsönök engedélyezéséhez, mi célból a szükséghez képest az elnök által egybehívandó igazgatósági ülések tartandók, az elnökön kívül legalább még két igazgatósági tag jelenléte szükséges, kik közül egyiknek községi képviselőnek kell lenni. Az ekként megszavazott kölcsönökről a jelen volt igazgatósági tagok által aláírandó bírálati feljegyzés (Censurbuch) vezetendő. Az igazgatósági üléseket az igazgatóság elnöke valamennyi igazgatósági tag saját kezeihez intézendő írásbeli meghívó útján hívja egybe az ülés tárgyának közlése mellett és oly időben, hogy a tagok netáni akadályoztatásukat még idejekorán bejelentéshessék. A 14. §. második bekezdésében az ülésen jelen nem volt igazgatósági tagokra

kimondott felelősség csakis ily szabályszerű meghívás esetén alkalmazható.

V. A felügyelő bizottság. 19. §. A felügyelő-bizottság 3 tagból áll, kik rendszerint a képviselőtestületi tagok sorából egy évi időtartamra választatnak. — Ezek közül azonban egy tag olyan községi illetőségű adózó is lehet, ki a képviselőtestületnek nem tagja.

20. §. A felügyelő bizottság saját kebeléből elnököt választ, kinek intézkedésére, avagy bármely tag kiváratára a pénztár és az egész takarékpénztári vagyonkezelés bármikor megvizsgálható. A felügyelő-bizottság minden megtartott vizsgálat eredményéről jelentést tartozik tenni a képviselőtestületnek s a községi képviselőtestület a takarékpénztári mérleget és zárszámadást csakis ezen bizottságnak arra vonatkozó jelentése alapján veheti tárgyalás alá; szintugy köteles a felügyelő-bizottságot a felmentvény megadása és a nyereség felosztása előtt meghallgatni.

21. §. Ha a felügyelő-bizottság hivatalos működésében a törvénybe vagy az alapszabályokba ütköző intézkedéseket, vagy a község érdekeit sértő mulasztásokat avagy visszaéléseket tapasztal, köteles erről azonnal a községi bírónak vagy helyettesének jelentést tenni s amennyiben ez a községi képviselőtestületet 8 nap alatt össze nem hívja, a tapasztaltakat a törvényhatóság első tisztviselőjének bejelenti, ugyanez áll kötelességében oly esetekben, midőn a takarékpénztárt a községi előjáróság, igazgatóság vagy képviselőtestület intézkedései, illetve határozatai folytán rendkívüli veszélynek kitéve látja.

22. §. A felügyelő-bizottság összes tagjai egyetemes felelősek minden mulasztásuk, vagy kötelességszegésük által a takarékpénztárnak, vagy községnek okozott kárért. Szintugy egyetemes felelősek a közgyűlés elé terjesztett évi mérleg helyes felállításáért az igazgatósággal egyetemben.

HIREK.

A tizenötödik évfolyam

második évnegyedének kezdetén előfizetést nyitottunk a „Székely-Udvarhely” 48-as függetlenségi politikai lapra és székely testvéri bizalommal kérjük az előfizetések megújítását. Minden irányban nagy dolgok előtt állunk. A puskaport szárazon kell tartani, hogy a magyar nemzet el-lenségei rajtunk erőt ne vehessenek s hazánk függetlenségét, önállóságát előbb-utóbb kiküzdhezzük. Hova-tovább mind nagyobb szükség lesz az egyenes utat követő, anyagi előnyökért meg nem lapuló, hanem még a legmesszebb menő áldozatok árán is a becsületes 48-as függetlenségi zászló mellett rendíthetetlenül meg-álló és változatlanul kitartó újsá-gokra... Az országházában éppen most hozták nyilvánosságra a sajtó egyes képviselőinek a darabont kormány idejében huzott vérdíjait. Két-százezer korona ez a nyilvánosságra került összeg, mellyel a magyar nemzet fiaiban annak saját ellenségeit, egyes hírlapokat az osztrák hübéreseket megfizettek, hogy haza-fiatlan, törvénytelen céljaikat tollukkal és a nyomtatott betű hatalmával támogassák. Hát még mennyi lehet a titkos alapból kapott hazaárulási szolgabér, melyet a magasán járó, folyton dáriódózó és mutyizó alakok zsebre vágtak!... Ne kutassuk, hisz annak idején méltó képpen le-lepleztük e szégyenletes hitványsá-

gokat. — A „Székely-Udvarhely“ nyugodt lélekkel tekinthet vissza múltjára; pirulás nélkül kérheti a hazafias közönség támogatását, mert teljes lelkesedéssel igyekezett minden közhasznú ügyet felkarolni és azzal szűkebb hazánk, a Székelyföld érdekeit előmozdítani. Ismételtén kérjük tehát az előfizetéseket megújítását, hogy a lap szétküldését jövőre is pontosan teljesíthessük. Teljes tisztelettel a „Székely-Udvarhely“ szerkesztősege és kiadóhivatala.

— **Virágvasárnap.** Mai napon a kath. egyház az egész világon buzgón ünnepli a világ Megváltójának Jeruzsálemben történt ünnepies bevonulása emlékét, a mikor az Urat az ájtatos nép pályamaagakkal fogadta. A tavasz első virágaival ékeskedő a szép napon az összes kath. templomokban virágos barkákat szentelnek és ünnepi körmenetet tartanak s az evangélium helyett a Passiót éneklék.

— **Solymossy Endre,** városunk népszerű országgyűlési képviselője, a husvét ünnep alkalmából hazakerkezett.

— **A házassági kihirdetés** alóli felmentés tárgyában Dr. Sebessy János alispán nagyon helyes és idején való rendeletet tett közzé, az összes anyakönyvvezetőkhez intézve. Megszünteti a kivételnek azt a szintén már szabálylá válását, hogy a házassulandók közül igen sokan minden különösebb ok nélkül, gyakran az anyakönyvvezetők által is utasítva, megjelennek az alispáni hivatalban és kihirdetés aluli felmentést kérnek. Elrendelte, hogy az anyakönyvvezetők a feleket figyelmeztessék, hogy ezután csak nagyon kivételes esetekben fogja a fölmentést megadni. Jövőre tehát az alispán a házassági utasítás 47. §-át a legszigoribban fogja alkalmazni s ezért a házassulandók a fölmentést csak különös méltánylást igénylő és kellően igazolt okok miatt kérhetik.

— **Meghalt gyermek.** Nagyborosnyói Barth a Gábor székelykereszturi járási szolgabíró és neje Petrowszky Irént sulyos csapás érte. Egyetlen fiuk, a hatodik éves Kálmánka, folyó hó 1-én agyhártyagyulladásban elhalt. Temetése tegnap d. u. 3 órakor a ref. szertartás szerint általános részvét mellett történt meg Székelykeresztúron. A mélyen sujtott szülők vigasztalhatatlan fájdalomában számos közeli és távolabbi rokon osztozik.

— **Rokkant- és Nyugdíj-Egyleti közgyűlés** lesz ma (vasárnap) d. u. 3 órától kezdődőleg a polgári önképző-egylet nagytermében. Minden tag vegyen részt belőle.

— **Kiüntetett iparos-segéd.** A kereskedelemügyi miniszter **Konrád** János székelykereszturi lakatos-segédnek szorgalma, valamint alkalmaztatásában való állandósága elismerésül díszoklevelet és 100 K pénzjutalmat adományozott. A jutalom ünnepélyes átadásával a székelykereszturi ipartestület bizatott meg a kamara részéről.

— **Amerikai magyarok segítsége.** Az ajkai árvák és özvegyek javára a „Szabadság“ c. amerikai magyar lap gyűjtést rendezett s azt éppen most fejezte be. E gyűjtést — mint Clevelandből lapunknak írják — igen szép eredménnyel járt, amennyiben lelkes magyar testvéreink 3800 dollárt, vagy a mi értékünkben 19,000 koronát adomá-

nyoztak. Ez oly nemes, a magyar haza forró szeretetéről tanuskodó cselekedet tengerentúlról szakadt testvéreink részéről, amely dicséretét önmagában találja. Jól esik azt tudnunk, hogy a messze távolban is állandóan szülő hazánkra gondolnak és nyomorúságainkból tevékeny részt kívánnak. Ebben nagy része van a „Szabadság“ derék szerkesztő-tulajdonosának: **Kohányi** Tihamér kártyásunknak, aki nagy terjedelmű, tekintélyes magyar lapjával, az igazi honszeretetet folyton ébren tartja és ápolja.

— **Iparosoknak.** A székelyföldi iparkamara ajánlatára, 15 marosvásárhelyi iparosnak tanulmányi célokra Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter szabad vasuti jegyet engedélyezett, amelyet azok már fel is használtak.

— **A korondi aragonit jövője.** **Kerecsi** Lajos korondi róm. kath. tanító levelet intézett a székelyföldi kamarához. Tanácsot kért a közsege határában nagy mennyiségben található aragonit kő értékesítése, illetőleg a köcsiszolói iparnak Korond községben való meghonosítása ügyében. A kamara teljes ülése meleg érdeklődéssel tárgyalta a kérdést. Tauszik B. Hugó elnök javaslatára Kerecsi tanító útján telkéri Korond község közönségét, hogy az aragonit köcsiszolásban szakképzett egy, esetleg két egyént egyelőre helyiséggel lásson el. Ha a közsegerre hajlandó lesz, amitkésébe venni nem lehet, akkor a kamara gondoskodik, hogy ilyen köcsiszolói ifjak áttelepíttessenek, gyakorlatilag foglalkozzanak és e köcsiszolói iparra a nép fiait is kiiktassák. Biztató kezdet esetén, e szép és jövedelmező iparág meghonosítására, a kamara megfelelő kormány támogatást is kérelmezne. Most tehát Kerecsi Lajos tanító, másoknak is például szolgálható kezdeményezése alapján, Korond nagyközség értelmi vezetőin van a sor, hogy a mozgalom felkarolásával, a község előhaladása érdekében mindent elkövesenek.

— **Kedvezményes árú vetőmagvak a kisgazdáknak.** Az erdélyrészi (székelyföldi) miniszteri kirendeltség az idén is oszt ki a gazdaköröknek fajtiszta vetőmagvakat nagyobb kedvezmények mellett, összesen 25400 korona értékben és pedig orosz származású ligóvó és cseh származású duppaui zabot, államilag plombázott lóherét és lucernát, zabosbükönnyt és hámozott baltacimet. Bükönnyt miután Magyarországon készlet nincs, alig lehet kapni. Egy waggon bükönny Szatmármegyéből jön. A többi magvak erdélyi származásúak. A vetőmag kiosztás a hét végén kezdődik a hitelszövetkezet vasut melletti gabonaraktházából. — Az Erdővidék tavaly jégveréssel sujtott 8 községének hatalmas mennyiségű vetőmag jut 30 százalék árkedvezmény mellett. A többi községek 20 százalék árkedvezményben részesülnek. A vasuti szállítási, raktározási, zsákolási és zsák kölcsön díjakat (a mik szintén jelentékeny összegre rugnak) ugyancsak a miniszteri kirendeltség viseli.

— **Meghalt, mert darabont volt.** Ezt a négy szót irhatják az e hó 2-án kimult „Vásárhelyi Napló“ néven második év óta Maros-Vásárhelyen tengődött darabont szócsó fejfájára. Fertelmes kis ujság volt. Lekicsinyelt minden hazafias ügyet. Így nem régen a székelyudvarhelyi Székely Társaság Aranykönyvről szóló mozgalma is szemet szurt neki. Legutóbb pedig Szterényi

József kereskedelemügyi államtitkár kimagasló egyéniségét sem átalotta alaptalanul meghurcolni. Tette ezt akkor, midőn Maros-Vásárhely ilusztris küldöttsége a város díszpolgári oklevelét nyújtotta át az érdekes államférfiúnak. No de ezzel aztán csordultig telt a pohár. Még a legdarabontabb „Vásárhelyi“-ek is annyira megundorodtak tőle, hogy e hó 2-án Révész Béla laptulajdonosnak be kellett szüntetnie a darabonti Naplót. Különben előbb is elfoghatta volna őket a csömör. Hiszen a Szterényi államtitkárról kibocsájtott legutóbbi förmedvény nem volt az első. Ehhez hasonlólt firkáltak még K o s s u t h Ferenc miniszterről is azok a darabont-fiúk. No de már vége lett. Eltűntek a semiségbe...

— **Vasutengedélyezési tárgyalás.** A kereskedelemügyi miniszter a marosvásárhely—mezőbánd — nagyidai, mezőbánd—mezőmehesi és marosvásárhely—szováta—parajdi h. é. v. építési, üzlet berendezési és engedélyezési feltételeinek tárgyalását elrendelte. Az állandó vasutengedélyezési bizottság Szterényi József államtitkár elnöke alatt április 3-án tartotta meg a tárgyalást a kereskedelmi miniszteriumban.

— **Telefon-díjak leszállítása.** A telefon-díjak tudvalevőleg nálunk igen magasak. A soproni iparkamara az ottani közvetlenül szomszédos vármegyék egyes távbeszélő központjaihoz csatlakozó előfizetők beszélgetési díjának leszállítását a kereskedelemügyi miniszteriumtól kieszközölte. Ennek alapján a székelyföldi kamara is kéri a minisztertől, hogy a kamara kerületében Marosvásárhely, Szászrégen, Gyergyószentmiklós, Székelykeresztúr és Parajd; a kerületén kívül: Dicsőszentmárton, Radnót, Kolozsvár, Marosludas, Marosujvár, Gyulafehérvár, Nagyenyed, Erzsébetváros, Mocs, Teke, Medgyes, Segesvár és Torda központokhoz tartozó előfizetőknek a már Sopronnak kilátásba helyezett kedvezményes díjleszállítást engedélyezze.

— **Új temető ör.** A helybeli református egyház kebli tanácsa ápr. hó 18-án új temető őrét fog választani az eltávozó Tordai József helyébe. Ezen állásra ápr. hó 15-ig lehet folyamodni. Bővebb tájékozást a lelkész hivatal nyújt.

Méhészköd.

Felhívás. A székelyudvarhelyi körüli méhészegyesület azon tagjait, kik méhészetük részére mülép, keretléc, esetleg élő családokat, rajokat vagy bármiféle felszerelést óhajtanak vásárolni, a közös és kedvezményes beszerzés céljából sziveskedjenek elhatározásukat — saját érdekében — a méhészegyesület elnökségével közölni addig is, míg az alapszabályok jóváhagyatnak és az egyesület az aktív segélyezést megkezdheti. Mézelőfák ingyenes kiosztását tekintettel a késői alakulásra és a hosszadalmasabb utanjáráásra, az ősi időre halasztotta el, mivel a fák késő tavaszi kiültetése sikerrel amugy sem járna. Mézelő virágmagvaknak beszerzése folyamatban van s a menyinyben ezek megfelelő időben megérkeznek, a tagok között azonnal szétosztatnak.

Felkéri az elnökség a tagokat, hogy méhlegelőjüknek javítása érdekében szükségesnek tartott indítványukat mielőbb közöljék, hogy ez indítványokat a választmány letárgyalhassa és megvalósításuk érdekében az illetékes községi előjárósággal érintkezésbe léphessen.

AZ ANYATEJTŐL

elválasztott gyermekek gyorsan kővérednek, erősekké és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle EMULSIÓT szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a

SCOTT-féle EMULSIÓT.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mód-szer védjegyét a — halászt — kérjék figyelmebe venni.

Orvosok és bábák az egész föld kerekén állandóan ajánlják — mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, amelyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f Kapható minden gyógytárban.

Gazdakör.

Egy hasznos vetőmag.

Jól tudom, hogy a székely kisgazda konzervatív természetén s az ősi szokásokhoz hagyományosan ragaszkodó gazdasági rendszerén a mezőgazdasági kultúra áldása fennakad. Mindazonáltal mégis megpróbálom egy igen fontos takarmánynövény termesztésére felhívni a kisgazdaközönség figyelmét, hátha szavam nem lesz pusztába kiáltó szó.

Látjuk azt, hogy a mezőgazdasági kultúránövényeket, a lóherét és lucernát, ujabban rendkívüli nagy árnyokban pusztítja az aranka (fecskefonál). Ezen elődsi növény irtásának elhanyagolása kizárta tette az arankamentes vetőmag nyerését, ha nem tudom hányszor is van az leptombozva. Innen van, hogy a vetés első évében már lóherés és lucernás tábláinkon nagyban jelentkezik az aranka. Pusztító ereje oly arányúvá fejlődött, hogy számtalan kisgazda már nehezen fanyalodik a lóherére és lucerna állandó termesztésére. Utóbbi években gyakran tapasztaltam azt is, hogy a lóherére és lucernáról már a füves rétekre is áterjedett s itt is számbavehető pusztítást végez az aranka. Megtámad minden olyan növényt, melynek puha szárszejtje az aranka elősködő, tühegyes, furó képességgel bíró indájának enged. Mert pusztítását hogyan végzi, azt már minden figyelmes gazda felismerhette.

Van a mezőgazdaságnak egy másik, természetére, tulajdonságára, tápláló erejére igen hasonlatos takarmánynövénye, mely a mi vidékünkön még kevésbé ismeretes, de haszonnal termesztendő volna, ez pedig nem más, mint a baltacim.

Kopáros hegyoldalainkon nálunk vadon terem s legelőinknek egyik legjobb anyagnövénye. Önmaga mutatja meg a neki megfelelő talajt. Meredek lejtő, sovány hegyoldal a hazája. Talajra nem igényes. Tápláló ereje, termesztési eljárása, minősége, rendszeres eljárása hasonlatos a fentemlitett növényekhez. Érezhető károkat a baltacimben sem gombák, sem rovarok, sem az aranka nem tesznek. Az udvarhelyi járás havas-alji községeiben a talaj televényben szegény, jellegzetessége a kavics, vasashomok és a silány, erős kötöttségű agyag. Egyenesen baltacim ter-

ORBÁN NAGY ÉS TAMÁS

elsőrangú cipőraktára Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 12. sz.

Elismert szilárd és elegáns készítményű női, uri és gyermek-cipők.

Olcsó szabott árak. Képes árjegyzéket díjtalanul küldenek.

Valódi Kobrak-cipők gyári raktára.

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ

forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V.
Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorban ellen	28 fillér
Borszéki Főkut az ásványvizek királya	28 „
Borszéki Kossuth, vér-szegénység ellen	28 „
Bodoki Matild, alkális savanyúvíz	28 „

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

Boross, vesébaj ellen	28 fillér
Borhegyi hugyhajtó	28 „
Boholti, üdítő víz	28 „
Előpataki, sárgaság ellen	34 „
Felsőrákosi Mária, légcsőhurut ellen	28 „
Hargitaligeti, üdítő ital	28 „

Horgász, étvágygerjesztő	28 fillér
Káson-Salutaris	28 „
Répati, égvényes ásványvíz	34 „
Szekely-Szelters, idült gyomorban ellen	28 „
Sztojka, cukorbetegség ellen	34 „

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

természetes ásványvíz

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

mesztésére alkotott talaj, főleg Orosz-hegy, Szentkirály, Máréfalva, Fenyéd stb. községek hegyoldalai, hol a talajban elegendő mészsav van, de a hol a más kényesebb takarmánynövények nem nagy sikerrel termesztnek. A baltacimnek igénytelensége mellett még egy igen jó oldala is van. Kitűnő nektár-képező, pillangós virágú növény. Csak úgy ontja a nektárt a méhszomjas méheknek. Méhészkedő kiscsodáknak a növény termesztése nagyon fontos, mert méheinknek alkalmas legelője egyáltalán nincs s ha van is valami, nagyon gyatra. Ha méhészkedni szeretünk, adjunk teret méheinknek a bővebb hordásra. Javítsunk e téren, mert ha mi nem teszünk valamit, a sült galambot mástól hiába várjuk. A méhészet jövődelmére is rávagyunk utalva. Méhészkedő gazdáknak a növény termesztése kettős érdeke.

Termesztéséről körülményesebben fölölseges írnom. Vetése, gazdasági munkálatai olyanok, mint a lucernáé, mint a lucerna, több évig kitart. Védőnővénytvetendő s az első évet kivéve, évenként kétszer kaszálható. Magva hüvelyben áll. Kibontva az akácfa magvához hasonlít. A kibontott mag drágább, mint a hüvelyes, de nagy előnye az is, hogy gyorsabban kél s biztosabban csirázik.

A szekelyföldi kirendeltség a most megalakult méhészegyesület részére 2 q. kibontott baltacim magot adott kiosztás céljából 20 százalékos árkedvezményrel. Méhészkedő kiscsodák ha méheiknek jó mézelő legelőt létesítenek, állataiknak jó takarmányt biztosra természetien óhajtanak, e szándékukról és kívánt vetőmag mennyiségéről értesítsék *Novák János* méhészegyesületi jegyzőt.

Gál Imre.

Kiadja Betegh Pál villam-motoros könyvnyomtató és könyvkötő-intézete.

2197—1909 tkvi. szám.

Hirdetmény.

Okland községre nézve az 1892 XXIX. t. c. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetve, ez azzal a felszólítással tetetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15 és 17 §-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889 XXXVIII. t. c. 5 és 6 §-ában és az 1891 évi XVI. t. c. 15 §-ának a pontjában foglalt kiegészítéseit is valamint az 1889 XXXVIII. t. c. 7 §-a és az 1891 XVI. t. c. 15 §-b pontja alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1909. évi október hó 2. napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886 XXIX. t. c. 16 és 18 §-ának esetében, ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5 és 6 §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellene en ellentmondással elni kívánának, írásbeli ellentmondásokat

hat hónap alatt, vagyis 1909. évi október hó 2. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fog:

3. hogy mindazok a kik az 1 és 2 pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, ideértve azokat is kik a tulajdonjog arányának az 1889 XXXVIII. t. c. 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásokat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz 6 hónap alatt vagyis 1909. évi október hó 2. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltát az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál alvehetik.

Az oklandi kir. járásbíró-ág, mint telekkönyvi hatóságtól.

Okland, 1909. évi március 24. én.

Kelemen Kálmán
kir. albiró.

BOR!

Fernengel Gyula szekelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Dijmentesen teljesíti a kalapvasalás-... kat állandó vevőinek ...

Péter József
kalaposmester Székelyudvarhelyt, Árpád-utca 21. szám alatt, hol finom puha nyulszőr és spanyol ... gyapjából készült ...

férfi és gyermek-kalapok
különböző színekben és minden nagyságban 2 K-tól 8 K-ig szőlő, ... tartós kivitelben kaphatók ... Kalaptisztítások mérsékelt árakban.

Gotthárd Mária
oklev. szülésznő,
a kolozsvári klinikán szerzett gyakorlati ismereteit Székelyudvarhely n. é. közönségének ezennel felajánlja és egyúttal teljes bizalmát is kéri. Lakása: Deák-téren (Bodrogi-udvar.)

Ne vegyen addig épület fedéséhez anyagot, míg a lugosi fedélcserép

utólérhetetlen előnyeit nem ismeri. Egy négyszög méter fedéshez 15 drb szükséges. Csinos és tartósságban páratlan. Főraktár: *Fekete Beniam* építkezési vállalkozónál Székelyudvarhelyt. Vidéki megkeresésekre levélben válaszol.

134—1909.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

A lemondás folytán megüresedett szekelydobói

körjegyzői

állásra pályázatot hirdetnek.

A körjegyzői csoporthoz Székelydobó, Vágás és Beta községek tartoznak

Javadalmazás: Fizetés: 1600 korona. Lakber: 80 K. Iroda: 100 K. Összesen 1886 K.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. szakasza, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 34. szakaszában előírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi április 15-ig hozzám adják be.

Székelyudvarhelyt, 1909. március 27. én.

Dr. Demeter Lőrinc,
főszolgabíró.

Udvarhelyvármegye Székelyudvarhelyi járás főszolgabírája

Szám: 562—1909. szb.

Pályázati hirdetmény

Udvarhelyvármegye székelyudvarhelyi járáshoz tartozó *Zetelaka* nagyközségben és *szenyegyházassfalvi* körjegyzői körben *segédjegyzői állások* rendszeresítetve, ezen állásokra pályázatot hirdetek.

Tiszteletdíj egyenként 1000 korona.

A kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtnak, az 1883. évi t.-c. 6. §. illetve, az 1900. évi XX. t.-c. 3 §-ában előírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat hozzám *folyó év április hó 20-ig* beadhatják.

Székelyudvarhelyt, 1909. március hó 29-én.

Dr. Demeter Lőrinc,
főszolgabíró.

Névjegyek,
Meghívók,
Eljegyzési
és Esküvői
valamint gyász-
jelentések,

ugyszintén mindenféle
könyvnyomdai és
könyvkötői mun-
kálatok izléses ki-
vitelben, gyorsan és
pontosan készülnek

Betegh Pál

villamos tűzre berendezett
könyvnyomtató és könyv-
kötő-intézetében Székely-
udvarhelyt, Kossuth-utca
31. sz. alatt.

Vidéki megrendeléseket azonnal elintézi.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótléka

egy régióknak bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvény, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésével söléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: *Török József* gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „*Arany oroszlánhoz*”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Nyomatott Betegh Pál villam-motoros könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt 1909.